

Measuring the Level of Social Security and its Relationship with Cultural Development

Jamshid Sorori

Instructor, Department of Social Sciences Education, Farhangian University, PO Box 889-14665 Tehran, Iran
sorori@cfu.ac.ir

Hida Tavafi

* Corresponding author, Ph.D. in Sociology, Department of Social Science Education, Farhangian University, Tehran, Iran
tavafi8997@gmail.com

Morteza Jahantab

Bachelor student of Social Science Education, Department of Social Sciences, Farhangian University, Tehran, Iran.
Jhantabmrtty7@gmail.com

Hadi Khalili

Bachelor student of social science education, Department of Social Sciences, Farhangian University, Tehran, Iran.
Hadi89419@gmail.com

Received: 2024/11/21

Accepted: 2025/02/08

DOI:

10.22034/JPCS.2025.1280162.1349

ABSTRACT

The present study was conducted with the aim of measuring the level of feeling of social security among female students and its relationship with their cultural development. The research was carried out by correlation type and using the questionnaire technique. The statistical population of this research included all female students of the second secondary level in Salmas city in West Azarbaijan Province; the sample size equal to 313 people was selected using Cochran's general formula. The samples were selected through multi-stage cluster sampling. To measure the social security index, a self-developed questionnaire was used in four security sub-indices (life, financial, intellectual, identity), and to measure the cultural development index, a researcher-developed questionnaire was used based on the components (1- going to cultural spaces; 2- consumption of cultural goods and services; 3- religious activities; 4- participation in cultural activities; 5- sports activities; 6- cultural identity; 7- education and training). The questionnaire has face validity and a reliability value of 0.75, which indicates desirable reliability. Descriptive results indicate that the level of social security was assessed as low average and the level of cultural development was assessed as high average. Pearson's correlation results indicate the significance of the relationship between the sense of social security and its dimensions with cultural development ($r: 0.19$). The results of the regression test show that among the 4 independent variables in the regression model, intellectual security with a beta value of 0.365 and life security with a beta value of 0.329 have been able to best explain the dependent variable of cultural development. In total, the variables included in the regression model explain 33.4% of the variance of students' cultural development. The results show that in the conditions of lack of security, the reduction of cultural participation and cultural development is considered as a sign of its weakness and indicates the decline of social security.

Keywords: Social Security, Intellectual Security, Life Security, Cultural Development.

► **Citation (Vancouver):** Sorori J, Tavafi H, Jahantab M, Khalili H. Measuring the Level of Social Security and its Relationship with Cultural Development. *Police Cultural Studies*, 2025; 11(4): 13-27.

► **Citation (APA):** Sorori, J., Tavafi, H., Jahantab, M., Khalili, H. (2025) Measuring the Level of Social Security and its Relationship with Cultural Development. *Police Cultural Studies*, 11(4), 13-27.

سنجش میزان برخورداری از شاخص احساس امنیت اجتماعی

و رابطه آن با توسعه فرهنگی

چکیده

پژوهش حاضر باهدف سنجش میزان احساس امنیت اجتماعی در بین دختران دانش آموز و رابطه آن با توسعه فرهنگی آنها انجام شده است. پژوهش از نوع همبستگی و با استفاده از روش پرسشنامه به اجرا درآمده است. جامعه آماری این تحقیق شامل کلیه دانش آموزان دختر مقطع متوسطه دوم در شهر سلماس در استان آذربایجان غربی بوده است؛ حجم نمونه با استفاده از فرمول عمومی کوکران برابر با ۳۱۳ نفر انتخاب شد. نمونه ها به شیوه نمونه گیری خوشه ای چندمرحله ای انتخاب شده اند. برای سنجش شاخص احساس امنیت اجتماعی از پرسشنامه خود محقق ساخته در چهار زیرشاخص امنیت (جانی، مالی، فکری، هویتی) و برای سنجش شاخص توسعه فرهنگی نیز از پرسشنامه محقق ساخته براساس مؤلفه های (۱- رفتن به فضاهای فرهنگی؛ ۲- مصرف کالا و خدمات فرهنگی؛ ۳- فعالیت های دینی؛ ۴- شرکت در فعالیت های فرهنگی؛ ۵- فعالیت های ورزشی؛ ۶- هویت فرهنگی؛ ۷- آموزش و تحصیلات) استفاده شده است. پرسشنامه دارای اعتبار صوری و مقدار پایایی برابر با ۰/۷۵ برآورد شده است که نشان از پایایی مطلوب هست. نتایج توصیفی حاکی از آن است که میزان برخورداری از احساس امنیت اجتماعی پایین تر از حد متوسط و میزان توسعه فرهنگی بالاتر از حد متوسط ارزیابی شده است. نتایج همبستگی پیرسون حاکی از معناداربودن رابطه میان احساس امنیت اجتماعی و ابعاد آن با توسعه فرهنگی (F: ۰/۱۹) است. نتایج آزمون رگرسیون نشان می دهد: از میان چهار متغیر مستقل موجود در مدل رگرسیونی، متغیر امنیت فکری با مقدار ضریب بتا ۰/۳۶۵ و امنیت جانی با مقدار بتای ۰/۳۲۹ به بهترین وجه متغیر وابسته توسعه فرهنگی را تبیین می کند. درمجموع متغیرهای واردشده در مدل رگرسیونی ۳۳/۴ درصد از واریانس توسعه فرهنگی دانش آموزان را تبیین می کند. نتایج گویای آن است که در وضعیت ناامنی، کاهش مشارکت فرهنگی و توسعه فرهنگی به عنوان نشانه هایی برای ضعف آن تلقی می شود و بیانگر تنزل امنیت اجتماعی است.

کلیدواژه ها: امنیت اجتماعی، امنیت فکری، امنیت جانی، توسعه فرهنگی.

◀ **استناد (ونکوور):** سروری ج، طوافی ه، جهانتاب م، خلیلی ه. سنجش میزان برخورداری از شاخص احساس امنیت اجتماعی و رابطه آن با توسعه فرهنگی. *مطالعات فرهنگی پلیس*، ۱۴۰۳؛ ۱۱(۴): ۲۷-۱۳.

◀ **استناد (APA):** سروری ج، طوافی ه، جهانتاب م، خلیلی ه. (۱۴۰۳). سنجش میزان برخورداری از شاخص احساس امنیت اجتماعی و رابطه آن با توسعه فرهنگی. *مطالعات فرهنگی پلیس*، ۱۱(۴)، ۲۷-۱۳.

جمشید سروری

مربی، گروه آموزش علوم اجتماعی،
دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران
sorori@cfu.ac.ir

هیدا طوافی

* کارشناس پژوهش و فناوری، گروه
آموزش علوم اجتماعی، دانشگاه
فرهنگیان، تهران، ایران
tavafi8997@gmail.com
(نویسنده مسئول)

مرتضی جهانتاب

دانشجوی کارشناسی رشته آموزش
علوم اجتماعی، دانشگاه فرهنگیان،
تهران، ایران
Jhantabmrtdy7@gmail.com

هادی خلیلی

دانشجوی کارشناسی رشته آموزش
علوم اجتماعی، دانشگاه فرهنگیان،
تهران، ایران
Hadi89419@gmail.com

نوع مقاله: پژوهشی

صص: ۲۷-۱۳

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۹/۰۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۱/۲۰

شناسه دیجیتال (DOI):

10.22034/JPCS.2025.1280162.1349

اجتماعی دارد (اولادی و همکاران، ۱۳۹۸)؛ بنابراین یکی از نیازهای اولیه جامعه بشری از آغاز زندگی، امنیت بوده و هیچ مکتبی نمی‌تواند خود را از مسئله امنیت فارغ بداند، زیرا امنیت فی‌نفسه یکی از اساسی‌ترین نیازهای جامعه بشری است و خود عاملی مهم در جهت رشد و توسعه فرهنگی و علمی و اقتصادی و سیاسی است.

باید اذعان داشت در طول تاریخ زن‌ها همواره با مشکلاتی چون بی‌توجهی، عدم دسترسی عادلانه به فرصت‌ها، محرومیت از حقوق اجتماعی و مهم‌تر از همه آزار و تجاوز روبه‌رو بوده‌اند (امیر^۸ و همکاران، ۲۰۱۵). هرچند در یک قرن اخیر تحولات زیادی جهت حمایت از حقوق زنان و بهبود شرایط زندگی آنان اتفاق افتاده است، اما کماکان مسئله فقدان احساس امنیت، معضلی اساسی برای دختران و زنان به شمار می‌رود. شواهد به‌دست‌آمده در دهه‌های اخیر نشان می‌دهد که برعکس تصور موجود، نداشتن امنیت زنان مختص کشورهای درحال توسعه نبوده و در کشورهای پیشرفته و توسعه‌یافته نیز احساس ناامنی کماکان معضلی اجتماعی برای زنان است (باسیله^۹ و همکاران، ۲۰۲۰). عموماً در بین زنان این تصور و ذهنیت وجود دارد که در جامعه برای آنان امنیت وجود ندارد. حتی اگر امنیت وجود داشته باشد، ممکن است زنان احساس امنیت نداشته‌باشند (نورپور، ۱۴۰۰: ۱۶۶).

بدون شک امنیت یکی از ضروری‌ترین نیازهای انسان و زیربنای رشد و شکوفایی اوست. امنیت به‌عنوان نیازی فردی تأثیرات کلان اجتماعی نیز دارد و یکی از عوامل زمینه‌ساز رشد و توسعه جوامع است. احساس امنیت زمینه مشارکت اجتماعی و فرهنگی افراد را فراهم می‌کند و از این طریق راه را برای توسعه در ابعاد مختلف فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی هموار می‌سازد (دسترنج و قنبری، ۱۳۹۹: ۱۳۵). امنیت و احساس امنیت ازجمله مؤلفه‌های مهمی هستند که نبود آن می‌تواند آثاری سوء و زیان‌آور برای دانش‌آموزان به همراه داشته باشد. محور توسعه پایدار، انسان سالم است و جوامع امروزی خواستار ایجاد بستر مناسب برای تولید و شتاب لازم برای رسیدن به توسعه همه‌جانبه هستند، زنان

مفهوم توسعه فرهنگی^۱ فرایندی است که طی آن با ایجاد تغییراتی در حوزه‌های ادراکی، شناختی، ارزشی و گرایشی، قابلیت‌ها و باورهای انسان‌ها، شخصیت ویژه‌ای را در آنها پدید می‌آورد که حاصل آن، کنارگذاشتن خرده‌فرهنگ‌های نامناسب توسعه‌ای است (عبدی و کاووسی، ۱۳۹۳: ۹۴). سازمان یونسکو عوامل مهم توسعه فرهنگی را فعالیت‌های فرهنگی (کتاب، کتابخانه، موسیقی، موزه‌ها، سینما، محوطه‌های میراث جهانی و جهانگردی بین‌المللی) و گرایش‌های فرهنگی (کتاب، روزنامه، مبادلات فرهنگی، محیط‌زیست و غیره) معرفی می‌کند. (فاضلی‌نیا، ۱۳۸۹: ۱۵۶).

توسعه فرهنگی با عوامل متعددی رابطه دارد که یکی از این عوامل، احساس امنیت اجتماعی است. امنیت^۲ از گذشته همواره یکی از دغدغه‌های اصلی انسان و جوامع بشری بوده است. امنیت در مفهوم عینی آن فقدان تهدید علیه ارزش‌هاست و در مفهوم ذهنی آن فقدان احساس ترس از اینکه چنین ارزش‌هایی مورد حمله قرار خواهد گرفت (مولر^۳، ۲۰۰۰: ۱). احساس امنیت اجتماعی^۴ یکی از ابعاد اساسی امنیت است و به‌شکل پدیده‌ای روان‌شناختی و اجتماعی از تجربه‌های مستقیم و غیرمستقیم افراد از اوضاع متفاوت اجتماعی تأثیر می‌پذیرد و انسان‌ها برای دستیابی به زندگی سالم و تداوم روابط اجتماعی به آن نیاز دارند (نازک‌تبار و ابراهیمی کیایی، ۱۴۰۱: ۳۳۲).

باید اذعان داشت احساس امنیت مهم‌تر از وجود امنیت است و زمانی به وجود می‌آید که فرد در درون خود احساس کند تهدید نمی‌شود، براین اساس تا زمانی که از نظر فرد امنیت در جامعه وجود نداشته باشد، احساس امنیت نخواهد کرد. گیدنز^۵ احساس امنیت را چنین تعریف می‌کند: زمانی که فرد می‌داند چگونه به کار خود ادامه دهد، بدون آنکه وقفه و مزاحمتی برای او به وجود آید حالتی ذهنی و روانی در وی بروز می‌کند که این حالت همان امنیت وجودی^۶ است (استونز^۷، ۱۳۷۹).

احساس امنیت یکی از اساسی‌ترین نیازهای انسان است که پیوندی تنگاتنگ با توسعه و ابعاد مختلف رفاه

6. Existential security

7. Rob Stones

8. Amir

9. Basile

1. Cultural development

2. security

3. Moller

4. A sense of social security

5. Giddens

به عنوان نیمی از جامعه در این باره نقش بسزایی دارند و دانش‌آموزان دختر قسمتی از این جمعیت زنان جامعه ما هستند که حفظ امنیت رفت‌وآمدشان ضروری می‌نماید. بدیهی است داشتن فضای ایمن و آرام یکی از ضروریات زندگی انسان‌هاست، به‌طوری‌که برای دستیابی به هر هدف مادی و پیشرفت در زندگی اجتماعی و فرهنگ، امنیت بر دیگر شرایط زندگی تأثیر زیادی می‌گذارد (ملانیا جلودار و نازک تبار، ۱۳۹۹: ۱۶۳).

توجه به امنیت و احساس امنیت اجتماعی با فرهنگ و توسعه فرهنگی در اکثر پژوهش‌های داخلی و خارجی مشاهده می‌شود؛ به‌عنوان نمونه فقیه حبیبی و همکاران (۱۴۰۳) در پژوهش خود با عنوان «رابطه توسعه فرهنگی پایدار و امنیت حقوقی پایدار» بیان داشته‌اند که شناخت دقیق‌تر و درست‌تر توسعه فرهنگی پایدار و رسیدن به امنیت حقوقی از ضرورت و اهمیتی انکارناپذیر برخوردارست. بختیاری و همکاران (۱۴۰۲) در تحقیق خود، «بررسی رابطه نابرابری جنسیتی و توسعه فرهنگی» (مورد مطالعه: دانشجویان زن دانشگاه آزاد اسلامی تهران)، بیان کردند که رابطه‌ای معکوس بین میزان نابرابری‌های جنسیتی و توسعه فرهنگی وجود دارد. نازک‌تبار و ابراهیمی کیایی (۱۴۰۱) در تحقیقی با عنوان تأثیر مؤلفه‌های سرمایه فرهنگی بر احساس امنیت اجتماعی زنان (مطالعه موردی: زنان ۲۰ تا ۵۰ ساله ساکن شهر ساری)، اذعان داشتند که زنانی که از مؤلفه‌های سرمایه فرهنگی بالاتری برخوردارند، بالتبع احساس امنیت اجتماعی مطلوب‌تری خواهند داشت. همچنین گیسمن و همکاران^۱، (۲۰۲۳) در همایش جهانی یونسکو پژوهشی درباره سیاست‌های فرهنگی و توسعه و نقش آن در امنیت را در سال ۲۰۲۳ انجام داد که در آن زمینه سیاست‌های فرهنگی، توسعه و امنیت از طریق تحقیقات دانشگاهی و تجربیات عملی مردم جمع‌آوری و بررسی شده است.

باید اذعان داشت تا موقعی که زنان در مدرسه، دانشگاه، محل کار، اماکن عمومی، خیابان و... امنیت نداشته باشند، قطعاً احساس آرامش نخواهند داشت (نازک‌تبار و ابراهیمی کیایی، ۱۴۰۱) و فقدان امنیت اجتماعی در جامعه چه به صورت واقعی و چه به صورت بالقوه باعث می‌شود زنان نتوانند شهروندی تمام‌عیار به شمار بیایند و علاوه بر آن در مناسبات اجتماعی و فرهنگی مشارکت کمی خواهند داشت.

بنا بر مطالب ذکر شده، هدف از این مقاله بررسی رابطه میان میزان احساس امنیت اجتماعی (در چهار بُعد امنیت مالی، جانی، فکری و هویتی) با توسعه فرهنگی دختران دانش‌آموز در مقطع متوسطه دوم شهر سلماس است. پژوهش حاضر درصدد پاسخگویی به این پرسش هست: آیا بین میزان احساس امنیت اجتماعی و ابعاد آن و توسعه فرهنگی ارتباطی وجود دارد؟

احساس امنیت اجتماعی

احساس امنیت اجتماعی عبارت است از میزان آرامش خاطر ذهنی و روانی زنان درباره اینکه در زندگی روزمره خود چقدر در برابر خطرات احتمالی و مزاحمت دیگر افراد جامعه مصونیت دارند. (مظلوم خراسانی و اسماعیلی، ۱۳۸۵: ۲۲۵). امنیت اجتماعی دارای ابعاد متفاوتی است، اما در این تحقیق، امنیت اجتماعی در ابعاد جانی، مالی، هویتی و فکری، بررسی می‌شود.

- امنیت جانی: وضعیتی است که هیچ‌گونه تهدیدی علیه جان افراد جامعه وجود نداشته باشد (صمدی بگه جان، ۱۳۸۴).
- امنیت مالی: تضمین دارایی‌های افراد از سرقت و دزدی و اطمینان خاطر که از تأمین نیازهای مادی و مالی حاصل می‌شود.
- امنیت فکری: تضمین عقاید و افکار افراد در مقابل خطرات و آسیب‌هایی که مانع اشاعه نظرات آنان می‌شود. (همان، ۱۳۸۴).
- امنیت هویتی: حفظ هویت شاخص مهمی از امنیت اجتماعی است که برای تک‌تک افراد جامعه، امکان حفظ و تداوم آن دسته از ارزش‌ها و وجوهی است که آنها را از یکدیگر متمایز می‌سازد. این احساس متمایزبودن در سطح فردی و اجتماعی قابل‌شناسایی است (حسن‌وند و جربانی، ۱۳۸۸: ۳۵).

برای درک جامعه‌شناختی احساس امنیت اجتماعی زنان از دیدگاه نظریه پردازان مکتب کپنهاگ و تئوری چلبی استفاده شده است. براساس دیدگاه بوزان می‌توان گفت که همبستگی افراد یک جامعه، علاوه بر حفظ و بقاء، نیازمند حمایت و تقویت است که این در سایه برخورداری از امکانات مختلفی چون آموزش، بهداشت، رفاه، آزادی ممکن می‌شود.

¹. Gisman & et al

ارزش‌های فرهنگی، به‌صورتی که با وضعیت کلی توسعه اقتصادی و اجتماعی هماهنگ شده باشد. منظور از توسعه فرهنگی، تحول ساختارهای فرهنگی از شکلی کهن و سنتی به‌صورت نو و جدید است. در توسعه فرهنگی، همه آداب و رسوم، قوانین و مقررات، اعتقادات و باورهای دینی و اخلاقی جامعه در قالبی جدید نمایانگر می‌شود. بخشی از این عناصر فرهنگی که با اهداف و شکل جامعه نوین همخوانی دارد، تقویت و بخشی دیگر که در تضاد با الگوهای توسعه قرار دارد، ضعیف یا حذف می‌شود (قلی‌زاده، ۱۳۹۲: ۱۷۸).

همان‌طور که از تعاریف فوق نیز استنباط می‌شود، توسعه فرهنگی زمینه‌ساز هرگونه تحول ساختاری و دگرگونی‌های مختلف اجتماعی است، بنابراین بدون توسعه فرهنگی تحقق اهداف بخش‌های مختلف توسعه با اشکال مواجه یا متوقف خواهد شد (زمانی و سهرابی رنای، ۱۳۹۹: ۴۶).

به‌عقیده برخی اندیشمندان، هسته مرکزی توسعه فرهنگی، گسترش تفکر عقلانی در میان آحاد جامعه و امکان دسترسی به منابع اطلاعاتی موجود جامعه است که با ظهور و گسترش آموزش رسمی امکان‌پذیر می‌شود (چلبی، ۱۳۷۵: ۲۴۸). توسعه فرهنگی فرآیندی کیفی و ارزشی است که برای دستیابی به اهداف توسعه در برنامه‌ریزی‌های فرهنگی و ارزیابی آن، از شاخص‌های کمی استفاده می‌شود. تأیید کمی توسعه فرهنگی شامل افزایش شمارگان کتاب، تأسیس کتابخانه‌ها، افزایش شمار روزنامه‌ها و نشریات، تأسیس موزه‌ها و فضاهای فرهنگی و هنری، سینما، تئاتر، تقویت رسانه‌های محلی و... و بعد کیفی آن تقویت هویت دینی و فرهنگی، پاسداری از آداب و رسوم، زبان، ارزش‌ها و میراث فرهنگی غیرمادی است که میان بعد کمی و کیفی فرهنگ ارتباطی دوسویه برقرار است (بیک محمدی و همکاران، ۱۳۹۶). در تحقیقی عوامل و شاخص‌های توسعه فرهنگی شامل (۱) بهره‌وری امور فرهنگی و هنری؛ (۲) صنایع فرهنگی و هنری؛ (۳) نیروی انسانی فرهنگی و هنری؛ (۴) فعالیت‌های اقتصادی فرهنگی و هنری؛ (۵) خدمات فرهنگی و هنری؛ (۶) پژوهش‌های فرهنگی و هنری؛ (۷) بودجه فرهنگی و هنری و (۸) مشارکت فرهنگی و هنری در قالب یک مدل مفهومی شاخص‌های توسعه فرهنگی تدوین شده و به تأیید رسیده که به‌نوعی نگاه مدیریتی به توسعه فرهنگی داشته است (زمانی، ۱۴۰۰: ۴۲).

احساس خشنودی از تعلق داشتن به چنین جامعه‌ای باعث می‌شود که دل‌بستگی میان آنها تقویت شده و در نتیجه احساس امنیت اجتماعی افزایش خواهد یافت (نبوی و همکاران، ۱۳۸۷: ۷۶).

یکی دیگر از مفهوم‌سازی‌هایی که در حوزه امنیت صورت گرفته، تقسیم‌بندی چهاربعدی چلبی از امنیت است. او معتقد است چهار علقه افضل و عام برای انسان وجود دارد که می‌توان آنها را از هم تفکیک کرد: علقه شناختی، علقه مادی، علقه اجتماعی و علقه امنیتی (طاهری و همکاران، ۱۳۹۱: ۲۴). در علقه امنیتی انسان به‌عنوان موجودی هدفمند و بالقوه مضطرب، برای حفظ آرامش درباب محیط‌های اثباتی و اجتماعی درصدد تحقق اهداف خویش است. برای علقه امنیتی چهار بعد اساسی قائل شده که عبارت‌اند از: امنیت مالی، امنیت جانی، امنیت گروهی و امنیت فکری (شیخی و همکاران، ۱۳۹۰: ۴۵-۴۴).

چلبی ناامنی را ناشی از تضعیف اعتماد اجتماعی می‌داند که خود در سیاسی‌شدن نظم اجتماعی ریشه دارد. به بیان او در صورتی که نظم اجتماعی در جامعه‌ای بیشتر صبغه سیاسی به خود بگیرد و ابعاد اجتماعی و فرهنگی آن ضعیف شود، یعنی ضعف در اجتماع عام و وفاق اجتماعی عام، به همان نسبت نیز روابط بین کنشگران در تمام سطوح بر اساس سوگیری عاطفی خاص‌گرا به‌صورت دوست و دشمن تعریف می‌شود و به همان نسبت، میزان اعتماد اجتماعی متقابل تعمیم‌یافته، تضعیف شده، علقه امنیتی آنها برجسته می‌شود. در چنین نظامی، افراد و گروه‌ها احساس امنیت مالی، جانی، فکری و جمعی نمی‌کنند (طاهری و همکاران، ۱۳۹۱: ۲۶-۲۵).

در بعد عینی، امنیت را می‌توان فراغت از تهدید تعریف کرد. در بعد ذهنی مراد از امنیت، احساس آرامش یا نداشتن احساس تهدید و فقدان ترس ناشی از آن‌سوی محیط‌های دور و نزدیک فرد است و اولی تا حدودی تعیین‌کننده دومی است (پوریان، ۱۳۸۸: ۱۶۷).

توسعه فرهنگی

مفهوم توسعه فرهنگی از اوایل دهه ۱۹۸۰ به بعد در یونسکو و در مباحث توسعه مطرح شد و از مفاهیمی است که نسبت به سایر بخش‌های توسعه بار ارزشی بیشتری دارد. سازمان جهانی یونسکو توسعه فرهنگی را چنین تعریف نموده است: توسعه و پیشرفت زندگی فرهنگی یک جامعه باهدف تحقق

درنهایت باید اذعان داشت برقراری امنیت و احساس آن پتانسیلی نیرومند برای رشد و تعالی فرهنگی از سطح فردی تا فراملی را در برمی گیرد. در شرایط ناامنی، کاهش مشارکت و توسعه فرهنگی نشانه‌هایی از ضعف آن تلقی می‌شود و بیانگر تنزل امنیت اجتماعی است. احساس ناامنی در جامعه، موجب کاهش سطح سلامت روانی دختران و سبب سلب اعتماد اجتماعی می‌شود. در چنین اوضاعی، جامعه دچار گسست‌هایی در شبکه روابط اجتماعی می‌شود. درواقع احساس ناامنی باعث به‌وجود آمدن تنش، اضطراب و بی‌قراری خواهد شد. احساس ناامنی در جامعه باعث می‌شود که افراد از حوزه عمومی کناره‌گیری کنند و زندگی و فعالیت‌های خود را در ترس و انزوا ادامه دهند. مطابق مبانی نظری فرضیه‌های تحقیق به‌صورت ذیل تدوین شده‌اند:

- ۱- به نظر می‌رسد میانگین شاخص احساس امنیت اجتماعی در بین دختران دانش‌آموز مقطع متوسطه دوم شهرستان سلماس از حد متوسط پایین‌تر است؛
- ۲- بین احساس امنیت اجتماعی دختران و سطح توسعه فرهنگی آنها رابطه وجود دارد؛
- ۳- بین احساس امنیت اجتماعی در بعد جانی و میزان توسعه فرهنگی دختران رابطه وجود دارد؛
- ۴- بین احساس امنیت اجتماعی در بعد مالی و میزان توسعه فرهنگی دختران رابطه وجود دارد؛
- ۵- بین احساس امنیت اجتماعی در بعد هویتی و میزان توسعه فرهنگی دختران رابطه وجود دارد؛
- ۶- بین احساس امنیت اجتماعی در بعد فکری و میزان توسعه فرهنگی دختران رابطه وجود دارد؛
- ۷- بین میزان درآمد خانواده با میزان احساس امنیت اجتماعی (جانی، مالی و هویتی و فکری) و توسعه فرهنگی دختران دانش‌آموز رابطه وجود دارد.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نوع همبستگی و با استفاده از روش پرسشنامه اجرا شده است. جامعه آماری این تحقیق تمامی دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه دوم در شهر سلماس در استان آذربایجان غربی بوده است؛ طبق اطلاعات دریافتی تعداد کل افراد جامعه مورد مطالعه ۱۷۰۰ نفر بود و حجم نمونه با استفاده از فرمول عمومی کوکر/ن برابر با ۳۱۳ نفر انتخاب شد. در این پژوهش از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای

چندمرحله‌ای استفاده شده است. باتوجه به تعداد نمونه و جمعیت دبیرستان‌های سطح شهر به‌صورت تصادفی تعدادی از افراد به‌عنوان جمعیت نمونه از دبیرستان‌های مختلف انتخاب شده و اطلاعات موردنیاز از دختران دبیرستانی با روش پرسشنامه جمع‌آوری شده است. سنجش سوالات پرسشنامه براساس طیف لیکرت بود و پاسخگویان به‌صورت بی‌نام آن را پر کردند. در این تحقیق پس از تکمیل پرسشنامه در یک نمونه ۳۵ نفری اقدام به احتساب ضریب *آلفای کرونباخ* مقیاس پرسشنامه و گویه‌های نامناسب حذف شده است و محاسبه دوباره صورت گرفته است. میزان آلفای کرونباخ برای پرسشنامه برابر با ۰/۷۵ به دست آمد که نشان از پایایی مطلوبی است. برای گردآوری داده‌ها برای متغیر مستقل (احساس امنیت اجتماعی) از پرسشنامه خود محقق ساخته در چهار زیرشاخص امنیت اجتماعی (جانی، مالی، فکری، هویتی) و در قالب ۲۴ گویه استفاده شده است و برای متغیر وابسته توسعه فرهنگی نیز از پرسشنامه محقق ساخته براساس مؤلفه‌های آن (۱- رفتن به فضاهای فرهنگی؛ ۲- مصرف کالا و خدمات فرهنگی؛ ۳- فعالیت‌های دینی؛ ۴- شرکت در فعالیت‌های فرهنگی؛ ۵- فعالیت‌های ورزشی؛ ۶- هویت فرهنگی؛ ۷- آموزش و تحصیلات) در قالب ۳۱ گویه استفاده شده است.

یافته‌های پاسخگویان بر اساس آمار توصیفی و استنباطی و با به‌کارگیری از نرم‌افزار spss23 و با استفاده از آماره‌هایی چون: آزمون *t* (تک‌نمونه‌ای) و ضریب همبستگی پیرسون تجزیه و تحلیل شده است. همچنین قبل از فرایند تحلیل استنباطی وضعیت نرمال بودن متغیرهای اصلی تحقیق با آزمون کلموگروف - اسمیرنف (*k-S*) بررسی شده است. برای تعیین اعتبار پرسشنامه نیز از روش روایی صوری استفاده شده، به این صورت که پرسشنامه تهیه شده، را استادان و متخصصان مربوط تأیید کرده‌اند؛ از سوی دیگر، اعتبار پرسشنامه مذکور مبتنی بر چارچوب نظری و نیز برخورداری از اعتبار در نمونه‌گیری به‌دست آمده است. میزان آلفای کرونباخ این شاخص‌ها و ابعاد آن‌ها در جدول ۱ بیان شده است که بیانگر مقدار مطلوب پایایی و ثبات درونی پرسشنامه است.

جدول ۱: جدول مقدار آلفای کرونباخ شاخص امنیت اجتماعی (ابعاد آن) و توسعه فرهنگی

نام متغیر	تعداد گویه‌ها	مقدار آلفای کرونباخ
امنیت اجتماعی (کل)	۲۴	۰/۸۱
امنیت مالی	۸	۰/۷۵
امنیت جانی	۷	۰/۷۷
امنیت هویتی	۴	۰/۶۶
امنیت فکری	۵	۰/۶۷
توسعه فرهنگی	۳۱	۰/۸۴
آلفای کرونباخ کل	۵۵	۰/۷۵

یافته‌ها

- تحلیل توصیفی

پاسخگویان در رشته‌های فنی و ریاضی و ۸ درصد در رشته هنر مشغول به تحصیل هستند. از بین این دانش‌آموزان بیشتر پاسخگویان، یعنی ۷۱ درصد ترک، ۲۲/۷ درصد کرد، ۵/۵ درصد فارس، گزارش شده‌اند. براساس یافته‌های توصیفی ۱۰/۲ درصد از دانش‌آموزان میزان درآمد خانواده خود را از منبع یارانه، ۱۱/۲ درصد زیر سه میلیون، ۱۲/۸ درصد بین ۳-۶ میلیون، ۱۶/۳ درصد بین ۶-۹ میلیون، ۱۸/۵ درصد بین ۹-۱۲ میلیون و ۳۱ درصد بیش از ۱۲ میلیون ذکر کرده‌اند.

براساس داده‌های به‌دست‌آمده پاسخ‌گویان در فاصله سنی ۱۵-۱۹ سال قرار داشتند که بیشترین پاسخگویان، یعنی ۴۰/۶ درصد در سن ۱۷ سال؛ و کمترین تعداد پاسخگویان، یعنی ۳/۵ درصد ۱۹ ساله بودند. دانش‌آموزان دختر در سه پایه تحصیلی دهم (۳۵/۱ درصد)، یازدهم (۴۲/۲ درصد)، دوازدهم (۲۳/۱ درصد) مشغول به تحصیل‌اند. براساس داده‌های به‌دست‌آمده بیشتر پاسخگویان، یعنی تقریباً نیمی از دانش‌آموزان دختر در رشته‌های علوم انسانی مشغول تحصیل هستند، ۳۸ درصد در رشته تجربی، ۴/۵ درصد

جدول ۲: شاخص‌های آماری متغیرهای احساس امنیت اجتماعی (ابعاد) و توسعه فرهنگی و شاخص‌های آن

متغیرها	تعداد	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر
امنیت مالی	۳۱۳	۲۴/۲۲	۶/۳۵	۸	۴۰
امنیت جانی	۳۱۳	۲۰/۷۲	۶/۰۴	۷	۳۴
امنیت هویتی	۳۱۳	۸/۹	۳/۵	۴	۲۰
امنیت فکری	۳۱۳	۱۴/۴۲	۴/۶	۵	۲۵
شاخص کل امنیت اجتماعی	۳۱۳	۶۷/۹۰	۱۳/۸۱	۲۸	۱۰۱
رفتن به فضاهای فرهنگی	۳۱۳	۸/۸۴	۲/۳۸	۳	۱۵
مصرف کالا و خدمات فرهنگی	۳۱۳	۲۶/۱۵	۵/۸۸	۱۰	۴۵
فعالیت‌های دینی	۳۱۳	۱۶/۶۸	۳/۸۲	۵	۲۵
شرکت در فعالیت‌های فرهنگی	۳۱۳	۱۴/۸۱	۳/۵۶	۴	۲۰
فعالیت‌های ورزشی	۳۱۳	۷/۸۱	۲/۷۲	۳	۱۵
هویت فرهنگی	۳۱۳	۸/۹۴	۲/۰۱	۳	۱۵
آموزش و تحصیلات	۳۱۳	۱۴/۶۰	۳/۸۵	۴	۲۰
شاخص کل توسعه فرهنگی	۳۱۳	۱۰۱/۳۰	۱۳/۸۰	۶۲	۱۵۲

از احساس امنیت مالی در سطحی متوسط است. میانگین بُعد امنیت جانی برابر با ۲۰/۷۲، برای دختران به‌معنای برخورداری آنها از احساس امنیت جانی در سطحی پایین‌تر از حد متوسط است. میانگین بُعد امنیت هویتی برابر با ۸/۹،

جدول فوق، شاخص‌های آماری شاخص احساس امنیت اجتماعی و ابعاد آن و همچنین شاخص توسعه فرهنگی و هریک از مؤلفه‌های آن را نشان می‌دهد، میانگین بُعد امنیت مالی برابر با ۲۴/۲۲، به‌دست‌آمد، به‌معنای برخورداری دختران

به معنای برخورداری دختران از احساس امنیت هویتی در سطح پایین است. میانگین بعد امنیت فکری نیز برابر با ۱۴/۴۲، امتیاز به دست آمده به معنای برخورداری آنها از احساس امنیت فکری در سطحی پایین تر از حد متوسط است. در نهایت میانگین شاخص کل احساس امنیت اجتماعی برابر با ۶۷/۹۰ به دست آمد. باتوجه به وجود ۲۴ گویه برای سنجش امنیت اجتماعی با احتساب طیف امتیازها به هر گویه از ۱ تا ۵ (حداقل ۲۴ و حداکثر ۱۲۰)، امتیاز ۳ معادل ۷۲ امتیاز برای شاخص امنیت اجتماعی نشان دهنده میزان متوسط آماری است؛ بنابراین امتیاز به دست آمده معادل ۶۷/۹۰ برای دختران به معنای برخورداری آنها از احساس امنیت اجتماعی در سطحی تقریباً پایین تر از متوسط است.

در خصوص میانگین شاخص های متغیر توسعه فرهنگی باید اذعان داشت، میانگین شاخص رفتن به فضاهای فرهنگی برابر با ۸/۸۴، امتیاز به دست آمده برای دختران به معنای رفتن آنها به فضاهای فرهنگی در سطحی تقریباً متوسط است. میانگین شاخص مصرف کالا و خدمات فرهنگی برابر با ۲۶/۱۵، به معنای مصرف کالا و خدمات فرهنگی در سطحی پایین تر از متوسط است. میانگین شاخص میزان فعالیت های دینی برابر با ۱۶/۶۸، به معنای میزان فعالیت های دینی در سطحی بالاتر از متوسط است. میانگین شاخص میزان شرکت در فعالیت های فرهنگی برابر با ۱۴/۸۱، به معنای میزان شرکت در فعالیت های فرهنگی در سطحی بالاست. میانگین شاخص میزان فعالیت های ورزشی نیز برابر با ۷/۸۱، به معنای میزان شرکت در فعالیت های ورزشی در سطح پایین است. همچنین میانگین

شاخص هویت فرهنگی نیز برابر با ۸/۹۴، به معنای هویت فرهنگی در سطح متوسط است. میانگین شاخص میزان آموزش و تحصیلات برابر با ۱۴/۶۰، امتیاز به دست آمده به معنای میزان علاقه به ادامه تحصیل و آموزش در سطحی بالاست. در نهایت باتوجه به نتایج جدول فوق باید اذعان داشت: میانگین شاخص کل توسعه فرهنگی برابر با ۱۰۱/۳۰ به دست آمده است. باتوجه به وجود ۳۱ گویه برای سنجش توسعه فرهنگی دانش آموزان دختر با احتساب طیف امتیازها به هر گویه از ۱ تا ۵ (حداقل ۳۱ و حداکثر ۱۵۵)، امتیاز ۳ معادل ۹۳ امتیاز برای شاخص توسعه فرهنگی نشانگر میزان متوسط آماری است؛ بنابراین امتیاز به دست آمده معادل ۱۰۱/۳۰ برای دختران به معنای برخورداری آنها از توسعه فرهنگی در سطحی بالاست.

آزمون فرضیه های تحقیق

قبل از فرایند آزمون استنباطی فرضیه ها، جهت اطمینان از مناسب بودن شاخص احساس امنیت اجتماعی و توسعه فرهنگی اقدام به احتساب آزمون کولموگروف - اسمیرنوف (k-S) شده است. مقدار آزمون کولموگروف - اسمیرنوف (k-S) برای تطابق توزیع نمونه با توزیع نظری غیر معنی دار بوده است؛ بنابراین توزیع متغیرهای مورد نظر مطلوب بوده است ($p > 0/05$).

فرضیه اول: به نظر می رسد میانگین شاخص احساس امنیت اجتماعی در بین دختران دانش آموز مقطع متوسطه دوم شهرستان سلماس پایین تر از حد متوسط است. این فرضیه با استفاده از آزمون t تک نمونه ای سنجیده شده است. نتایج در جدول شماره ۳ و ۴ مشاهده می شود.

جدول ۳: شاخص های آماری متغیر اصلی تحقیق در آزمون T

انحراف از میانگین	انحراف استاندارد	میانگین	تعداد
۰/۸۴	۱۳/۸۱	۶۷/۹۰	۳۱۳
شاخص کل احساس امنیت اجتماعی			

جدول ۴: آزمون T تک نمونه ای/ تک گروهی

Test value: 72			
اختلاف میانگین از حد متوسط	Sig (سطح معناداری)	Df (درجه آزادی)	T
۴/۱۰۰	۰/۰۰۰	۳۱۲	۴/۸۷۵
شاخص امنیت اجتماعی			

مطابق نتایج در جدول های بالا مقدار آزمون t تک نمونه ای برابر با ۴/۸۷۵ - نشان می دهد که با اطمینان ۰/۹۹ و سطح خطای کوچک تر از ۰/۰۱ تفاوت معناداری

بین دو میانگین واقعی و مفروض (حد وسط) وجود دارد. مقدار میانگین واقعی (۶۷/۹۰) از مقدار میانگین مفروض (۷۲) پایین تر است؛ بنابراین میانگین احساس امنیت

اجتماعی دانش‌آموزان دختر شهرستان سلماس پایین‌تر از حدّ متوسط است.

جدول ۵: ضریب همبستگی بین متغیرهای اصلی تحقیق

متغیر مستقل	متغیر وابسته	شدت رابطه	سطح معناداری	نوع آزمون	نتیجه آزمون
احساس امنیت اجتماعی مالی	توسعه فرهنگی	۰/۱۱	۰/۰۰۱	پیرسون	تأیید
احساس امنیت اجتماعی جانی	توسعه فرهنگی	۰/۲۴	۰/۰۰۰		تأیید
احساس امنیت اجتماعی هویتی	توسعه فرهنگی	۰/۰۹	۰/۰۱		تأیید
احساس امنیت اجتماعی فکری	توسعه فرهنگی	۰/۲۹	۰/۰۰۰		تأیید
احساس امنیت اجتماعی (کل)	توسعه فرهنگی	۰/۱۹	۰/۰۱		تأیید

۰/۱۱ نشان‌دهنده رابطه معنادار بین دو متغیر است. در فرضیه پنجم (به نظر می‌رسد بین احساس امنیت اجتماعی در بعد هویتی و میزان توسعه فرهنگی دختران رابطه وجود دارد) همبستگی ضعیف، اما معنادار با شدت ۰/۰۹ و سطح معناداری ۰/۰۱ برآورد شده است. در فرضیه ششم (به نظر می‌رسد بین احساس امنیت اجتماعی در بعد فکری و میزان توسعه فرهنگی دختران رابطه وجود دارد) میزان همبستگی بین این دو متغیر با سطح معنی‌داری ۰/۰۰۰ و شدت رابطه ۰/۲۹ نشان‌دهنده رابطه معنادار بین دو متغیر است؛ بنابراین نتایج گویای این است که تغییرات در متغیر مستقل (احساس امنیت اجتماعی) باعث ایجاد نوسان در متغیر وابسته (توسعه فرهنگی) خواهد شد.

در فرضیه هفتم به بررسی رابطه میان درآمد خانواده دانش‌آموزان و احساس امنیت اجتماعی و سطح توسعه فرهنگی آنها پرداخته است (به نظر می‌رسد بین میزان درآمد خانواده و میزان احساس امنیت اجتماعی و توسعه فرهنگی دانش‌آموزان دختر رابطه وجود دارد). نتایج در جدول ذیل مشاهده می‌شود.

جدول فوق میزان و شدت رابطه میان متغیرهای تحقیق احساس امنیت اجتماعی (و ابعاد آن امنیت جانی، مالی، هویتی و فکری) و توسعه فرهنگی را نشان می‌دهد. در فرضیه دوم (بین احساس امنیت اجتماعی دختران و سطح توسعه فرهنگی آنها رابطه وجود دارد) میزان همبستگی بین این دو متغیر با سطح معنی‌داری ۰/۰۱ و شدت رابطه ۰/۱۹ نشان‌دهنده رابطه معنادار بین دو متغیر است. بدین مفهوم که تغییرات در متغیر مستقل (احساس امنیت اجتماعی) باعث ایجاد نوسان در متغیر وابسته (توسعه فرهنگی) خواهد شد. در فرضیه سوم (به نظر می‌رسد بین احساس امنیت اجتماعی در بعد جانی و میزان توسعه فرهنگی دختران رابطه وجود دارد) میزان همبستگی بین این دو متغیر با سطح معنی‌داری ۰/۰۰۰ و شدت رابطه ۰/۲۴ نشان‌دهنده رابطه معنادار بین دو متغیر است. در فرضیه چهارم (به نظر می‌رسد بین احساس امنیت اجتماعی در بعد مالی و میزان توسعه فرهنگی دختران رابطه وجود دارد) میزان همبستگی بین این دو متغیر با سطح معنی‌داری ۰/۰۰۱ و شدت رابطه

جدول ۶: ضریب همبستگی پیرسون بین متغیرهای اصلی تحقیق

متغیر مستقل	متغیر وابسته	شدت رابطه	سطح معناداری	نوع آزمون	نتیجه آزمون
درآمد	امنیت اجتماعی	۰/۱۵	۰/۰۳	پیرسون	تأیید
درآمد	توسعه فرهنگی	۰/۲۲	۰/۰۰۰	پیرسون	تأیید

میزان احساس امنیت اجتماعی آنها نیز افزایش می‌یابد. همچنین میزان همبستگی بین درآمد و توسعه فرهنگی در سطح خطای ۰/۰۰۰ برابر با ۰/۲۲ ارزیابی شده است که نشان از رابطه معنادار در سطح متوسط بین دو متغیر دارد.

میزان همبستگی بین دو متغیر درآمد و احساس امنیت اجتماعی با سطح معنی‌داری ۰/۰۳ و شدت رابطه ۰/۱۵ نشان‌دهنده رابطه معنادار بین دو متغیر است. جهت رابطه مثبت و مستقیم است، یعنی با افزایش میزان درآمد دختران

نتایج حاکی از آن است که تغییرات در متغیر مستقل (درآمد) باعث ایجاد نوسان در متغیرهای وابسته (احساس امنیت اجتماعی و توسعه فرهنگی) خواهد شد.

آزمون رگرسیون

جهت پیش‌بینی مقدار تبیین واریانس متغیر توسعه فرهنگی با متغیر مستقل احساس امنیت اجتماعی، از آنجاکه سطح سنجش متغیرهای مورد بررسی فاصله‌ای بوده، از آزمون رگرسیون خطی چندمتغیره به‌شیوه همزمان (Enter) استفاده شده است.

جدول زیر نتایج اصلی رگرسیون را نشان می‌دهد. برای اینکه شدت میزان تأثیر متغیرهای مستقل (ابعاد احساس امنیت اجتماعی) بر متغیر وابسته (توسعه فرهنگی) سنجیده شود از این نتایج استفاده شده است. باتوجه‌به اینکه شاخص احساس امنیت اجتماعی برحسب چهار بُعد در این تحقیق ساخته شد، در تحلیل رگرسیونی فقط ابعاد متغیرهای اصلی وارد معادله رگرسیونی شده است. در جدول رگرسیونی، ضریب بتا اهمیت نسبی متغیرها را بیان می‌کند و بزرگ بودن بتا اهمیت و نقش آن را در پیشگویی متغیر وابسته مشخص می‌کند.

جدول ۷: نتایج تحلیل رگرسیون بر اساس تحلیل واریانس و ضریب همبستگی

R ضریب همبستگی	R تعدیل شده	F	سطح معناداری	دوربین واتسون
۰/۵۵۸	۰/۳۳۴	۴۲/۴۴۸	۰/۰۰۰	۱/۹۰

مدل است. باتوجه‌به مقدار آزمون تحلیل واریانس ۴۲/۴۴۸ که در سطح خطای کوچک‌تر از ۰/۰۱ معنادار است، می‌توان نتیجه گرفت مدل رگرسیونی تحقیق مدل خوبی بوده است و مجموعه متغیرهای مستقل قادرند میزان توسعه فرهنگی را تبیین کنند و نتایج به‌دست‌آمده قابل‌تعمیم به جامعه است. همچنین باید متذکر شد مقدار آماره دوربین واتسن (استقلال خطا) برابر با ۱/۹۰ شده است؛ بنابراین بین باقی‌مانده‌های مدل همبستگی وجود نداشته است و باقی‌مانده‌ها مستقل‌اند.

باتوجه‌به اینکه مقدار ضریب همبستگی (R) بین متغیرها ۰/۵۵۸ که نشان می‌دهد بین مجموعه متغیرهای مستقل و متغیر وابسته همبستگی چندگانه نسبتاً قوی وجود دارد و مقدار ضریب تعیین تعدیل‌شده برابر ۰/۳۳۴ است. باتوجه‌به اینکه این ضریب با درجات آزادی تعدیل شده است به‌منظور انعکاس بیشتر میزان نکویی برازش مدل از آن استفاده می‌شود که نشان می‌دهد ۳۳/۴ درصد از کل تغییرات میزان توسعه فرهنگی دانش آموزان دختر در این شهر وابسته به متغیر مستقل ذکرشده در این معادله است؛ بنابراین مابقی این تغییرات (۶۶/۶ درصد) تحت تأثیر متغیرهای خارج از

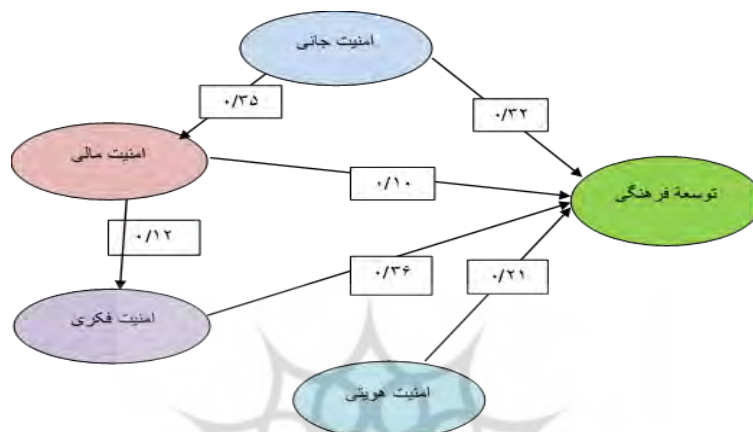
جدول ۸: رگرسیون خطی چند متغیره مستقل و متغیر وابسته (توسعه فرهنگی)

متغیرهای مستقل	ضرایب معیار نشده		ضرایب معیار شده		T	سطح معناداری
	B	خطای معیار	بتا			
مقدار ثابت	۸۴/۰۲۵	۴/۷۸۵	-		۱۷/۵۶۱	۰/۰۰۰
امنیت جانی	۱/۱۱۸	۰/۱۵۷	۰/۳۲۹		۷/۰۹۸	۰/۰۰۰
امنیت مالی	۰/۲۱۸	۰/۰۹۹	۰/۱۰۲		۳/۲۰۷	۰/۰۲
امنیت فکری	۱/۵۰۶	۰/۱۷۸	۰/۳۶۵		۸/۴۴۲	۰/۰۰۰
امنیت هویتی	۱/۹۶۰	۰/۳۹۵	۰/۲۱۶		۴/۹۶۵	۰/۰۰۰

و بعد از این متغیر، متغیر امنیت جانی با مقدار بتای ۰/۳۲۹ و سطح معناداری ۰/۰۰۰ سهمی در تبیین توسعه فرهنگی داشته است. مابقی متغیرها باتوجه‌به جدول سهمی در تبیین متغیر وابسته داشته‌اند. مقدار t اهمیت نسبی حضور هر متغیر مستقل را در مدل نشان می‌دهد باتوجه‌به اینکه

یافته‌های جدول شماره ۸ رگرسیون خطی چند متغیر مستقل و متغیر وابسته را نشان می‌دهد از میان چهار متغیر مستقل موجود در مدل رگرسیونی متغیر امنیت فکری با مقدار ضریب بتا ۰/۳۶۵ و سطح معناداری ۰/۰۰۰ به‌بهترین‌وجه متغیر وابسته توسعه فرهنگی را تبیین می‌کند

۰/۲۱ به‌طورمستقیم بر متغیر وابسته توسعه فرهنگی تأثیر داشته‌اند. همچنین متغیر احساس امنیت جانی، علاوه‌بر تأثیر مستقیم، دارای اثری غیرمستقیم از طریق متغیر امنیت مالی است. همچنین متغیر امنیت مالی نیز دارای تأثیر غیرمستقیم از طریق متغیر امنیت فکری بر شاخص توسعه فرهنگی است.

نمودار ۱: نمودار تحلیل مسیر

بحث و نتیجه‌گیری

درواقع، امنیت اجتماعی همواره یکی از اهداف اصلی هر جامعه و دولت بوده و تضمین آن اساسی‌ترین وظیفه دولت درقبال شهروندان است. توسعه فرهنگی نیز فرایندی است که طی آن با ایجاد تغییراتی در حوزه‌های ادراکی، شناختی، ارزشی و گرایشی، قابلیت‌ها و باورهای انسان‌ها، شخصیت و ویژگی‌های آنها پدید می‌آورد که حاصل آن، کنارگذاشتن خرده‌فرهنگ‌های نامناسب توسعه‌ای است. توسعه فرهنگی با عوامل متعددی رابطه دارد که یکی از این عوامل، احساس امنیت اجتماعی است. امروزه پس از گذشت هزاران سال انسان‌ها دریافته‌اند که برای زندگی آرام و مسالمت‌آمیز باید بیش‌ازپیش به بعد فرهنگی آن توجه کنند. اساساً فرهنگ یکی از مهم‌ترین عوامل تحقق توسعه است و ازاین‌رو توسعه فرهنگی هم از پیش‌شرط‌های بنیادی تحقق توسعه و هم از آرمان‌های بنیادی توسعه در هر جامعه است. باتوجه‌به اینکه زنان نیمی از وزن جمعیتی جامعه را به خود اختصاص داده‌اند، بنابراین پرداختن به میزان امنیت اجتماعی و توسعه فرهنگی زنان به‌منزله سرمایه‌های اجتماعی و انسانی از ضروری‌ترین نیازهای جامعه امروز ما است. از سوی دیگر اهمیت مسئله امنیت در زندگی اجتماعی انسان‌ها

در این تحقیق مقدار t برای متغیرهای مستقل موجود در معادله رگرسیونی بزرگ‌تر از $۲/۳۳$ و در سطح خطای کوچک‌تر از $۰/۰۱$ و $۰/۰۵$ معنی‌دار است؛ بنابراین متغیرهای موردنظر تأثیری معنی‌دار در تبیین متغیر وابسته توسعه فرهنگی داشته است. از نتایج آزمون تحلیل مسیر نیز مشخص شد که متغیرهای احساس امنیت مالی، جانی، فکری و هویتی با مقادیر بتای به‌ترتیب $۰/۳۶$ ، $۰/۳۲$ ، $۰/۱۰$ ، $۰/۲۱$

پژوهش حاضر باهدف تحلیلی جامعه‌شناختی به بررسی رابطه بین احساس امنیت اجتماعی و توسعه فرهنگی در بین دختران دانش‌آموز مقطع متوسطه دوم شهر سلماس پرداخته است. امنیت مقوله‌ای اساسی در هر نظام اجتماعی است و جوامع، اولویت اول خود را به برقراری امنیت در جامعه اختصاص می‌دهند. امنیت اجتماعی به قلمروهایی از حریم افراد مربوط می‌شود که در ارتباط با دیگر افراد جامعه، سازمان‌ها و دولت است. به‌طورکلی احساس امنیت، نوعی ذهنیت و جهت‌گیری روانی مثبت شهروندان به تأثیرگذاری حضور و بروز رویدادها و وقایع ضد امنیتی (تهدیدات) در اوضاع فعلی و آتی، در حوزه‌های امنیت اجتماعی، ثبات سیاسی، انسجام هویتی، یکپارچگی و امنیت سرزمین است. همچنین می‌توان گفت که احساس امنیت اجتماعی زنان عبارت است از میزان آرامش خاطر ذهنی و روانی زنان درباره اینکه در زندگی روزمره خود چقدر در برابر خطرات احتمالی و مزاحمت دیگر افراد جامعه مصونیت دارند. امنیت اجتماعی نه‌تنها به حفظ جان و مال افراد مربوط می‌شود، بلکه شامل حفظ حقوق اساسی، اجتماعی و اقتصادی افراد و جامعه است.

به اندازه‌ای است که در صورت فقدان احساس امنیت، انسان‌ها در روابط اجتماعی خود با دیگران دچار شک و تردید می‌شوند و از برقراری روابط اجتماعی و فرهنگی پرهیز می‌کنند. بر اثر تداوم چنین وضعیتی سرمایه اجتماعی و فرهنگی روبه‌زوال می‌رود و در درازمدت پیامدهای منفی بسیاری بر جامعه انسانی می‌گذارد. به همین دلیل پژوهش حاضر به بررسی و سنجش میزان احساس امنیت اجتماعی و رابطه آن با توسعه فرهنگی در بین دختران مقطع متوسطه دوم شهر سلماس پرداخته است و ارتباط این شاخص را با میزان درآمد خانواده بررسی کرده است.

باتوجه به یافته‌های حاصل از شاخص‌های آماری متغیر احساس امنیت اجتماعی (ابعاد مالی، جانی، هویتی و فکری)، میانگین شاخص کل احساس امنیت اجتماعی برابر با ۶۷/۹۰ به دست آمد که نشان از برخورداری آنها از احساس امنیت اجتماعی در سطحی پایین است که با یافته‌های تحقیق شایگان و همکاران (۱۳۹۴)، همخوانی دارد. نتایج توصیفی درخصوص متغیر توسعه فرهنگی و شاخص‌های آن نیز گویای این مطلب است که میانگین شاخص کل توسعه فرهنگی برابر با ۱۰۱/۳۰ به دست آمده است. امتیاز به دست آمده در این متغیر برای دختران به معنای برخورداری آن‌ها از شاخص توسعه فرهنگی در سطحی بالاست.

آزمون فرضیه‌ها بیانگر آن‌اند که میانگین احساس امنیت اجتماعی دانش‌آموزان دختر شهرستان سلماس پایین‌تر از حد متوسط است. نظریه‌های فمینیستی که بر آسیب‌پذیری زنان درون جامعه تأکید می‌کند، بر این باور است که موضوعاتی همچون، آسیب‌های فیزیکی خصوصاً آزارهای جنسی، هرزه‌نگاری و خشونت‌های ساختاری از مسائلی است که به ناامنی فزاینده زنان به عنوان نیمی از جمعیت جهان منجر شده است. براساس نظر فمینیست‌ها همواره تبعیض ساختاری جوامع به زیان زنان بوده است و ساختارهای موجود در جامعه مردسالار علاوه بر آنکه ابزار اعمال خشونت علیه زنان است، می‌تواند اسباب ناامنی آنان را نیز فراهم آورد. باتوجه به این نظریه می‌توان این نتیجه را تبیین کرد. نتایج آزمون همبستگی نیز نشان از معنادار بودن رابطه میان احساس امنیت اجتماعی و توسعه فرهنگی (۰/۱۹) دارد که با یافته‌های تحقیق استیری و عزیزی (۱۳۹۵) همسوست. باید اذعان داشت بین هریک از ابعاد احساس امنیت اجتماعی (مالی، جانی، هویتی و فکری) با

توسعه فرهنگی رابطه‌ای تأیید شده است. نتایج تحقیق حاضر با یافته‌های پژوهش فقیه حبیبی و همکاران (۱۴۰۲) و عزتی و همکاران (۱۳۹۹) مطابقت دارد. نتایج آزمون رگرسیون نیز نشان می‌دهد از میان چهار متغیر مستقل موجود در مدل رگرسیونی متغیر امنیت فکری با مقدار ضریب بتا ۰/۳۶۵ توانسته است به بهترین وجه متغیر وابسته توسعه فرهنگی را تبیین کند و بعد از این متغیر، متغیر امنیت جانی با مقدار بتای ۰/۳۲۹ سهمی در تبیین توسعه فرهنگی داشته است. به طور کلی نتایج رگرسیونی حاکی از آن است که مجموع متغیرهای وارد شده در مدل رگرسیونی توانسته‌اند ۳۳/۴ درصد از واریانس یا تغییرات توسعه فرهنگی دانش‌آموزان دختر را تبیین کنند.

در نهایت این پژوهش نشان داد که میزان احساس امنیت در بین دانش‌آموزان دختر بالا نیست و این امر می‌تواند در فعالیت‌های فرهنگی و توسعه فرهنگی آنها و تربیت این نسل آینده‌ساز مؤثر باشد؛ بنابراین مسئولان امر باتوجه به ابعاد مختلف احساس امنیت اجتماعی با صیانت از آن‌ها تلاش بیشتری در افزایش احساس امنیت دختران داشته باشند.

پیشنهاده‌ها

از آنجاکه احساس امنیت اجتماعی در بین دختران پایین برآورد شده است، برای افزایش احساس امنیت در بین زنان، برنامه‌ریزان دولتی و فرهنگی با تولید برنامه‌های مختلف در جهت افزایش و ایجاد احساس امنیت در بین زنان بکوشند و نیروی انتظامی باید با تأمین امنیت اماکن عمومی مثل پارک‌ها، از طریق افزایش نیرو در این اماکن یا تأمین امنیت خیابان‌ها باعث احساس امنیت در بین دختران شود.

برای بهبود احساس امنیت و شاخص‌های توسعه فرهنگی، کاهش پراکندگی توسعه فرهنگی، با تغییر دادن اولویت‌های تخصیص منابع فرهنگی و امکانات و زیرساخت‌ها به نفع شهرستان‌های محروم استان و با توسعه فرهنگی پایین‌تر توصیه می‌شود.

توجه به زیرساخت‌های فرهنگی، مانند کتابخانه، تأسیسات و تجهیزات آموزشی، توجه به انتشار روزنامه‌های محلی، نشریات ادواری، افزایش مرکز نشر و توسعه تولید برنامه‌های صداوسیما و رفع احساس ناامنی، توصیه می‌شود. استفاده هم‌زمان از شاخص‌های کیفی و کمی برای سنجش میزان توسعه فرهنگی دختران پیشنهاد می‌شود.

تشکر و قدردانی

مراتب سپاس خود را به دانش‌آموزان، مدیران و سایر بزرگوارانی تقدیم می‌داریم که ما را در جهت به ثمر رسیدن پژوهش حاضر یاری کردند.

منابع

۸. فصلنامه مطالعات برنامه‌ریزی سکونت‌گاه‌های انسانی، ۱۲(۱)، ۵۳-۶۸.
<https://sanad.iau.ir/Journal/jshsp/Issue/45547>
۹. پوریان، عزت‌ا... (۱۳۸۸). مطبوعات، جرائم اجتماعی و احساس امنیت و آگاهی، فصلنامه مطالعات امنیت اجتماعی، (۲۲)، ۱۶۳-۱۸۶.
<https://www.sid.ir/filesserver/jf/4004713892208.pdf>
۱۰. تاج‌بخش، غلامرضا؛ جوانمرد، کرم‌الله و طرفی، علیرضا (۱۳۹۲). تحلیل رابطه بین سرمایه اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی در شهر حمیدیه، فصلنامه مطالعات امنیت اجتماعی، (۳۳)۴، ۱۳-۴۵.
http://sss.jrl.police.ir/article_11857.html
۱۱. چلبی، مسعود. (۱۳۷۵). جامعه‌شناسی نظم، تهران: نشر نی.
۱۲. حاجی‌زاده، رؤیا؛ رضوی دینانی، ابتسام (۱۳۹۵). مصرف کالاهای فرهنگی و عوامل مؤثر بر آن (مطالعه موردی: جوانان ۱۸ الی ۲۹ ساله شهرستان خوی)، مجله مطالعات جامعه‌شناختی، ۸(۲۹)، ۹۳-۱۱۲.
<https://sanad.iau.ir/journal/jss/Article/525194?jid=525194>
۱۳. حسینی نثار، مجید؛ قاسمی، علی (۱۳۹۱). بررسی احساس امنیت و عوامل مؤثر بر آن در کشور، مجموعه مقالات چهارمین کنفرانس برنامه‌ریزی و مدیریت شهری در مشهد.
<https://civilica.com/doc/164813/>
۱۴. حسن‌وند، احسان؛ حسونند، اسماعیل؛ جربانی، حمید (۱۳۸۸). بررسی رابطه مشارکت و احساس امنیت اجتماعی در زنان، مطالعه موردی شهرستان سلسله، مجله پلیس زن، ۳(۹ و ۱۰)، ۲۵-۴۶.
<https://interpol.jrl.police.ir/>
۱۵. دسترنج، منصوره؛ قنبری، سمیه (۱۳۹۹). بررسی وضعیت احساس امنیت اجتماعی و عوامل اجتماعی - فرهنگی مؤثر بر آن در بین جوانان شهر لار، فصلنامه علمی امنیت ملی، ۱۰(۳۵)، ۱۳۱-۱۵۴.
https://journals.sndu.ac.ir/article_944_de73151e9abce5181a9708f2e58df40d.pdf
۱۶. زمانی، عباس (۱۴۰۰). رابطه شهرهای خلاق و توسعه فرهنگی، فصلنامه پژوهش‌های مکانی فضایی، ۶(۱)، ۵۰-۳۹.
۱. احمري، حسين؛ احمدي اذغندي، حسن (۱۳۹۳). بررسی میزان گرایش دانشجویان نسبت به فعالیت‌ها و نهادهای فرهنگی دانشگاه (مطالعه موردی: دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی مشهد)، فصلنامه مطالعات جامعه‌شناختی جوانان، ۵(۱۶)، ۲۷-۴۴.
<https://sanad.iau.ir/Journal/ssy/Article/976381>
۲. استونز، راب (۱۳۷۹). متفکران بزرگ جامعه‌شناسی، ترجمه مهرداد میردامادی، تهران، نشر مرکز.
۳. استیری، امیر هوشنگ؛ عزیزی، جلیل (۱۳۹۵). بررسی نقش تأثیر احساس امنیت عاطفی و شغلی بر توسعه فرهنگی، فصلنامه مطالعات علوم اجتماعی، ۲(۳)، ۱۷۵-۱۸۲.
<http://uctjournals.com/farsi/archive/socials/1395/autumn/17.pdf>
۴. اولادی، شعبان؛ جهان‌بخش، اسماعیل؛ محمدی، اصغر (۱۳۹۸). تأثیر بدحجابی و تبرج بر احساس امنیت فردی زنان (مورد مطالعه: زنان و دختران بالای ۱۵ سال شهر تهران)، مجله پژوهش‌های انتظامی - اجتماعی زنان و خانواده، ۷(۱)، ۱۲۰-۱۷۰.
http://pssw.jrl.police.ir/article_91406.html
۵. بختیاری، حمید؛ حضرتی صومعه، زهرا؛ ودیعه، ساسان (۱۴۰۲). بررسی نابرابری جنسیتی و توسعه فرهنگی (مورد مطالعه: دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی تهران)، فصلنامه علمی برنامه‌ریزی رفاه و توسعه اجتماعی، ۱۴(۵۷)، ۴۱۷-۴۴۸.
https://qjssd.atu.ac.ir/article_16020.html
۶. بوزان، باری (۱۳۷۸). مردم، دولت‌ها و هراس، ترجمه پژوهشکده مطالعات راهبردی، چاپ اول، تهران: انتشارات پژوهشکده مطالعات راهبردی.
۷. بیک محمدی، حسن؛ کریمی قطب‌آبادی، فضل‌اله؛ کوهی، شاپور (۱۳۹۶). تحلیل شاخص‌های توسعه فرهنگی، مطالعه موردی شهرستان‌های استان فارس،

۲۵. قلی زاده، آذر (۱۳۹۲). جامعه‌شناسی فرهنگی. چاپ دوم، اصفهان: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان.

کتاب-جامعه-<https://www.gisoom.com/book/1841695/> / شناسی-فرهنگی

۲۶. گیدنز، آنتونی (۱۳۷۷). پیامدهای مدرنیته، ترجمه محسن ثلاثی، تهران، چاپ اول، نشر مرکز.

کتاب-<https://www.gisoom.com/book/1954276/> / پیامدهای-مدرنیت

۲۷. محمدی، محمد؛ آیت الهی، محمدحسین (۱۳۹۴). عوامل مؤثر در ارتقای اجتماع‌پذیری بناهای فرهنگی، بررسی موردی فرهنگسرای فرشچیان اصفهان، نشریه نامه معماری و شهرسازی، ۸(۱۵)، ۷۹-۹۶.

http://aup.journal.art.ac.ir/article_12_2.html / مظلوم خراسانی، محمد؛ اسماعیلی، عطا (۱۳۸۵). بررسی میزان احساس امنیت اجتماعی شهر مشهد، مجله علوم اجتماعی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد، ۷(۲)، ۲۱۹-۲۵۱.

https://social.um.ac.ir/article_38980.html?lang=fa / مقصودی، امین؛ سراجیان نامی، میترا؛ نظری، زهرا؛ توکلی، مهدی؛ حاج عبد الباقي، فرزانه؛ متمسک، فاطمه؛ مجتبی، کیمیا (۱۳۹۸). سیمای شهری انعکاسی از هویت شهر، ارتباط مفهوم هویت و سیمای شهر در بافت سنتی شهر گرگان، مجله هنر و تمدن شرق، ۸(۲۸)، ۶۷-۷۶.

https://www.jaco-sj.com/article_105127.html / ۳۰. ملانیا جلودار، شهرام؛ نازک تبار، حسین (۱۳۹۹). بررسی تأثیر وجود پلیس در کنار مدارس بر احساس امنیت دانش‌آموزان دختر (مورد مطالعه: دانش‌آموزان مقطع متوسطه دوم شهر ساری)، فصلنامه مطالعات امنیت اجتماعی، ۶۲(۶)، ۱۶۱-۱۸۳.

<https://lib.wrc.ir/scholar/view/1/39625> / ۳۱. نازک تبار، حسین؛ ابراهیمی گیایی، هادی (۱۴۰۱). تأثیر مؤلفه‌های سرمایه فرهنگی بر احساس امنیت اجتماعی زنان (مطالعه موردی: زنان ۲۰ تا ۵۰ سال ساکن شهر ساری)، مجله پژوهش‌نامه زنان، پژوهشکده علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳(۳)، ۳۳۱-۳۵۴.

https://womenstudy.ihcs.ac.ir/article_6987.html / ۳۲. نبوی، عبدالحسین؛ حسین زاده، حسین؛ حسینی، هاجر (۱۳۸۷). بررسی عوامل اجتماعی و اقتصادی مؤثر بر احساس امنیت اجتماعی، جامعه‌شناسی کاربردی، ۲۱(۴)، ۹۶-۷۳.

<https://ensani.ir/file/download/article/16768067-21-4.pdf> / ۱۷. زمانی، عباس؛ سهرابی رنایی، مریم (۱۳۹۹). نقش رسانه‌ها و وسایل ارتباط جمعی در توسعه فرهنگی، جامعه‌شناسی روابط عمومی، ۱(۲)، ۳۹-۶۴.

<https://ensani.ir/file/download/article/16781041-10658-1401-9.pdf> / ۱۸. شربتیان، محمدحسن (۱۳۹۱). تأملی بر پیوند معنایی مؤلفه‌های سرمایه اجتماعی و میزان بهره‌مندی از سلامت اجتماعی در بین دانشجویان دانشگاه پیام نور مشهد، فصلنامه جامعه‌شناسی مطالعات جوانان، ۲(۵)، ۱۴۹-۱۷۴.

<https://sanad.iau.ir/Journal/ssyj/Article/977304> / ۱۹. شیخی، محمدتقی؛ کمالی، افسانه و جهان‌آرای، ثریا (۱۳۹۰). بررسی رابطه سرمایه اجتماعی با احساس امنیت اجتماعی در میان مادران کودکان کم‌توان ذهنی، فصلنامه برنامه‌ریزی رفاه و توسعه اجتماعی، ۲(۸)، ۳۷-۶۶.

https://qjds.atu.ac.ir/article_3556.html / ۲۰. صمدی بگه جان، جمیل (۱۳۸۴). امنیت اجتماعی در شهر سنندج (پایان‌نامه کارشناسی ارشد)، تهران: دانشگاه تهران.

<https://lib.ut.ac.ir/site/catalogue/1355343> / ۲۱. طاهری، زهرا؛ ربانی، رسول و ادیبی سده، مهدی (۱۳۸۸). رابطه نقش پلیس و احساس امنیت در شهر اصفهان، پژوهش راهبردی امنیت و نظم اجتماعی، ۱۱(۱)، ۲۳-۳۸.

https://journals.ui.ac.ir/article_17056.html / ۲۲. عبدی، مصطفی؛ کاووسی، اسماعیل (۱۳۹۳). طراحی و ارائه الگوی سنجش توسعه فرهنگی در کشور ایران با استفاده از نظریه داده بنیاد، مجله مطالعات توسعه اجتماعی، ۷(۱)، ۹۳-۱۱۰.

https://journals.srbiau.ac.ir/article_7471.html / ۲۳. فاضل نیا، غریب (۱۳۸۹). ارزیابی برنامه‌های توسعه فرهنگی در مناطق روستایی بخش مرکزی شهرستان رستم، فصلنامه تحقیقات فرهنگی، ۳(۳)، ۱۴۹-۱۷۷.

https://www.jicr.ir/article_152.html / ۲۴. فقیه حبیبی، علی؛ صداقتی، کیوان؛ فلاح زرگران، رسول (۱۴۰۳). رابطه توسعه فرهنگی پایدار و امنیت حقوقی پایدار، فصلنامه مطالعات فرهنگی پلیس، ۱۱(۱)، ۴۳-۵۸.

http://hamedan.jrl.police.ir/article_102335.html

European Policy Studies, Brussels, volume 1, pp: 277-288.

https://link.springer.com/chapter/10.1007/9782_16.

41. UNESCO (2010). The power of culture for development.

https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf00002_Retrieved12/07/2

42. UNESCO (1990). 18 World Decade for Cultural Development.

<http://unesdoc.unesco.org/images/0008/000852/08529eb.pdf.1990.Retrievedon12/07/2>

43. UNESCO (2013). 37 C/4: Medium-Term Strategy (2014-2021).

<http://unesdoc.unesco.org/images/0022/0022001/e.pdf.Retrievedon13/07/21>

44. Rosenstein, Carole (2011). Cultural development and city neighborhoods, City, Culture and Society, 2: 9-15.

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1877916611000233>

https://jas.ui.ac.ir/article_18208.html

۳۳. نصیری، قدیر (۱۳۸۱). معنا و ارکان جامعه‌شناسی

امنیت: امنیت پایدار، سرمایه اجتماعی و جنبش‌های

اجتماعی، راهبرد، ۱۰(۴)، ۱۱۲-۱۳۳.

https://rahbord.csr.ir/article_123863.html

۳۴. نورپور، فاض (۱۴۰۰). ارائه الگوی پیش‌بینی‌های احساس

امنیت اجتماعی زنان (مطالعه موردی: دختران و زنان

شهر ساری)، فصلنامه پژوهش‌های جامعه‌شناختی،

۱۵(۳)، ۱۶۵-۱۸۸.

<https://sanad.iau.ir/journal/soc/Article/686918?id=686918>

35. Amir, A. F., Ismail, M. N. I., & See, T. P. (2015). Sustainable tourist environment: Perception of international women travelers on safety and security in Kuala Lumpur. Procedia-Social and Behavioral Sciences, Vol: 168, 123-133.

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042814056766>

36. Basile, K. C., Smith, S. G., Chen, J., & Zwald, M. (2020). Chronic diseases, health conditions, and other impacts associated with rape victimization of US women. Journal of interpersonal violence, 08862605, Vol: 36, 23- 24.

<https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/08862605>

37. Inkeles, A. & Levinson, D.J. (1969) 'National character: The study of modal personality and sociocultural systems', The handbook of social psychology, vol. 4, pp.418-506.

<https://www.sciepub.com/reference/88470>

38. Giessman, Hans J. & Karima Bennoune, Lewis

M. (2023). Culture In Security (International Cultural Relations as an Enabler of Peace through Engagement), Policy Brief

https://research.gold.ac.uk/id/eprint/33152/1/ICRRA_PolicyBrief_2023_Culture_in_Security.pdf

39. Janicka, Iwona. (2015). Original article Sense of security in single women and women in lasting relationships, health psychology report · volume 3(2).

https://www.researchgate.net/publication/30771_Original_article_Sense_of_security_in_single_women_and_women_in_lasting_relationships

40. Moller, B. (2000). National, Societal & Human Security Discussion; Case study of the Israel – Palestine Conflict. Centre for